

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 35, 2024

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1677](#) 19-11-2024

Heeft de verdachte afstand gedaan van de bevoegdheid om verzet in te stellen tegen de strafbeschikking doordat de strafbeschikking is voldaan door een bewindvoerder?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1694](#) 19-11-2024

Cassatie in belang der wet.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1671](#) 19-11-2024

Mocht het hof oordelen dat de veiligheid van anderen, dan wel de algemene veiligheid van personen de oplegging van de tbs-maatregel eist?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1685](#) 19-11-2024

Kon de rechtbank over het klaagschrift oordelen zonder zelf kennis te nemen van het EOB?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1674](#) 19-11-2024

Mocht het hof het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaren zonder de verdachte het recht te laten het laatst te spreken?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1684](#) 19-11-2024

Mocht het hof de DNA-rapportage uitsluiten en heeft het toereikend gemotiveerd waarom het afwijkt van het uitdrukkelijk onderbouwd standpunt van het openbaar ministerie?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1673](#) 19-11-2024

Herziening.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1669](#) 19-11-2024

Is er sprake van een verontschuldgbare termijnoverschrijding op de grond dat bij de verdachte de verwachting is gewekt dat het hof na de rolzitting nog geen arrest zou wijzen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1518](#) 19-11-2024

Heeft het hof ten onrechte verstek verleend tegen de niet-verschenen verdachte?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1519](#) 19-11-2024

Bewijsklacht.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1516](#) 19-11-2024

Kon het hof een gebiedsverbod opleggen voor de omgeving van het stadhuis van de gemeente Rotterdam?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1517](#) 19-11-2024

Bewijsklacht en overschrijding redelijk termijn.

RECHTSPRAAK

Bewijsklacht en overschrijding redelijk termijn.

Bewijsklacht en overschrijding redelijk termijn.

Beoordeling van het eerste cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt over de bewijsvoering van de bewezen verklaarde oplichting.

Het cassatiemiddel faalt. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 2.1 tot en met 2.3 en 3.2 tot en met 3.6.

Beoordeling van het tweede cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt dat in de cassatiefase de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het cassatiemiddel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de opgelegde taakstraf van honderd uren, subsidiair vijftig dagen hechtenis.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1517

Zaaknummer: 23/00136

Rechters: V. van den Brink, A.E.M. Röttgering en T. Kooijmans

Advocaten: P. van Dongen en M. Rasterhoff

Wetsartikelen: 6 EVRM en 338 Sv

RECHTSPRAAK

Kon het hof een gebiedsverbod opleggen voor de omgeving van het stadhuis van de gemeente Rotterdam?

Kon het hof een gebiedsverbod opleggen voor de omgeving van het stadhuis van de gemeente Rotterdam?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat de door het hof opgelegde vrijheidsbeperkende maatregel, voor zover die een gebiedsverbod voor de omgeving van het stadhuis van de gemeente Rotterdam inhoudt, in strijd is met de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit.

Het in zijn arrest besloten liggende oordeel van het hof dat het aan de verdachte opgelegde verbod zich gedurende drie jaren in de omgeving van het stadhuis van de gemeente Rotterdam te bevinden niet in strijd is met de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit, is niet onbegrijpelijk. Daarbij neemt de Hoge Raad mede in aanmerking dat de verdediging zich in hoger beroep ten aanzien van de oplegging van dit verbod heeft gerefereerd aan het oordeel van het hof. Voor zover het cassatiemiddel aanvoert dat het hof in zijn motivering van zijn oordeel bepaalde concrete belangen van de verdachte had moeten betrekken, mist het feitelijke grondslag, nu namens de verdachte daarop geen beroep is gedaan.

Het cassatiemiddel faalt in zoverre.

Opmerking verdient dat sinds 1 januari 2023 artikel 6:6:23a1 Sv de mogelijkheid biedt om de inhoud van de vrijheidsbeperkende maatregel te wijzigen. Op grond van artikel 6:6:1 lid 1 Sv kan de rechter hiertoe overgaan op vordering van de officier van justitie, op verzoek van de veroordeelde, of ambtshalve.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1516

Zaaknummer: 22/04547

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en R. Kuiper

Advocaten: N. Gonzales Bos

Wetsartikelen: 38v Sr, 6:6:1 Sv en 6:6:23a1 Sv

RECHTSPRAAK

Heeft het hof ten onrechte verstek verleend tegen de niet-verschenen verdachte?

Heeft het hof ten onrechte verstek verleend tegen de niet-verschenen verdachte?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof ten onrechte verstek heeft verleend tegen de niet-verschenen verdachte. Het voert daartoe aan dat de verdachte tijdens de behandeling van zijn zaak op de terechtzitting in hoger beroep in verband met een andere strafzaak was gedetineerd en dat hij niet vrijwillig afstand heeft gedaan van zijn recht om bij de behandeling van zijn zaak aanwezig te zijn.

Als de dagvaarding van een verdachte die is ingeschreven in de BRP, geldig is betekend (uitgereikt) en de verdachte niet op de terechtzitting is verschenen en zijn raadsman ook niet, kan de rechter – behalve bij duidelijke aanwijzingen van het tegendeel – uitgaan van het vermoeden dat de verdachte vrijwillig afstand heeft gedaan van zijn recht om in zijn aanwezigheid te worden berecht. De mogelijkheid bestaat echter dat achteraf moet worden vastgesteld dat aan het recht van de verdachte om in zijn aanwezigheid te worden berecht, is tekortgedaan. Dit kan zich voordoen als de verdachte tijdens de behandeling van zijn zaak in verband met een andere strafzaak was gedetineerd zonder dat dit de rechter bekend was.

De verdachte was tijdens de behandeling van zijn strafzaak in hoger beroep in verband met een andere zaak gedetineerd. Gelet daarop en in aanmerking genomen dat de dagvaarding om op de terechtzitting in hoger beroep van 31 januari 2023 te verschijnen niet in persoon is uitgereikt en op die terechtzitting geen raadsman aanwezig was, is de beslissing van het hof om tegen de verdachte verstek te verlenen en het onderzoek op de terechtzitting voort te zetten, achteraf gezien onjuist. Wegens het grote belang van de verdachte om bij de behandeling van zijn zaak aanwezig te zijn, moet de verdachte de mogelijkheid worden geboden om zijn zaak alsnog in hoger beroep in zijn aanwezigheid te doen behandelen. Dit leidt ertoe dat de uitspraak van het hof moet worden vernietigd en dat de zaak moet worden teruggewezen opdat deze opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1518

Zaaknummer: 23/00585

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T.B. Trotman

Advocaten: M.G. van Wijk

Wetsartikelen: 416 Sv en 280 Sv

RECHTSPRAAK

Bewijsklacht.

Bewijsklacht.

Het cassatiemiddel klaagt, onder verwijzing naar wat in hoger beroep door de verdediging is aangevoerd, over de bewezenverklaring van het onder 3 aan de verdachte ten laste gelegde plegen van ontuchtige handelingen met een kind dat hij verzorgde of opvoedde als behorend tot zijn gezin.

Het cassatiemiddel leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 2.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1519

Zaaknummer: 23/02779

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en A.E.M. Röttgering

Advocaten: R.J. Baumgardt en M.J. van Berlo

Wetsartikelen: 350 Sv

RECHTSPRAAK

Is er sprake van een verontschuldigbare termijnoverschrijding op de grond dat bij de verdachte de verwachting is gewekt dat het hof na de rolzitting nog geen arrest zou wijzen?

Is er sprake van een verontschuldigbare termijnoverschrijding op de grond dat bij de verdachte de verwachting is gewekt dat het hof na de rolzitting nog geen arrest zou wijzen?

De termijn voor het instellen van cassatieberoep is overschreden. Deze overschrijding is echter verontschuldigbaar, zodat het beroep ontvankelijk is. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal. Daaruit volgt ook dat het cassatiemiddel, dat zich keert tegen de niet-ontvankelijkverklaring door het hof van het door de verdachte ingestelde hoger beroep, terecht is voorgesteld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1669

Zaaknummer: 23/04053

Rechters: M.J. Borgers, C. Caminada en F. Posthumus

Advocaten: R.J. Baumgardt en M.J. van Berlo

Wetsartikelen: 432 Sv

RECHTSPRAAK

Herziening.

Herziening.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, volgens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv alleen dienen een met stukken onderbouwd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat, als dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

De aanvraag berust op de stelling dat sprake is van een gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv. Daartoe wordt in de kern aangevoerd dat de aanvrager in de strafzaak valse bekennende verklaringen heeft afgelegd om zijn vader, die de hennepkwekerij had, te beschermen en dat de aanvrager met de bij de aanvraag gevoegde verklaring terugkomt op zijn eerder afgelegde, voor het bewijs gebruikte verklaringen.

Naast de hierboven genoemde verklaring van de aanvrager, is bij de aanvraag tot herziening gevoegd een 'Overzicht te declareren verrichtingen' van de toenmalige raadsman van de aanvrager. Dat overzicht houdt onder meer in:

'01-10-2022 Bespreking met cliënt (...) Bespreking arrest met cliënt en zijn vader. Vader geeft aan dat het verhaal anders in elkaar steekt en dat cliënt op zijn verzoek de schuld op zich heeft genomen. Dacht dat cliënt taakstraf zou krijgen en bij toewijzing ontnemingsvordering zijn eigen geld (gewonnen in lotto) veilig zou zijn. Is enorm geschrokken van de straf die cliënt heeft gekregen en wil nu verantwoording nemen.'

Als een aanvrager op een eerder afgelegde verklaring terugkomt, moet hij bij zijn aanvraag aannemelijk maken dat en waarom hij op die verklaring terugkomt (vgl. HR 4 november 2008, ECLI:NL:HR:2008:BG2858).

In de bij de aanvraag overgelegde verklaring geeft de aanvrager als reden voor het terugkomen op zijn eerdere bekennende verklaringen op dat hij op verzoek van zijn vader de schuld voor

de hennepkwekerij op zich heeft genomen om de geldprijs die zijn vader en zijn stiefmoeder hadden gewonnen, veilig te stellen en dat zij allen dachten dat de aanvrager er met een taakstraf vanaf zou komen, terwijl hij zich nu geconfronteerd ziet met de tenuitvoerlegging van de door het hof opgelegde gevangenisstraf. Dit vormt naar het oordeel van de Hoge Raad echter geen aannemelijke reden waarom de aanvrager op de bekende verklaringen is teruggekomen. Daarvoor is van belang dat de aanvrager door de rechtbank tot een gevangenisstraf van vijftien maanden, waarvan drie maanden voorwaardelijk – en dus niet tot een taakstraf – is veroordeeld, en dat de aanvrager daarin kennelijk geen aanleiding heeft gezien al tijdens de procedure in hoger beroep op die verklaringen terug te komen, maar in plaats daarvan op de zitting in hoger beroep opnieuw een bekende verklaring heeft afgelegd.

Ook voor zover in de aanvraag een beroep wordt gedaan op het ‘Overzicht te declareren verrichtingen’, bevat de aanvraag geen gronden die aannemelijk maken dat de eerder door de aanvrager afgelegde verklaringen onjuist zijn. Ter onderbouwing van de stelling dat de aanvrager de door hem bij de politie afgelegde gedetailleerde verklaring heeft gebaseerd op informatie die zijn vader hem had gegeven, is slechts aan de hand van de betreffende urenstaat aangevoerd dat de vader van de aanvrager tegenover de toenmalige raadsman van de aanvrager heeft opgemerkt ‘dat het verhaal anders in elkaar steekt’ en dat de aanvrager op zijn verzoek de schuld op zich heeft genomen. Die opmerking sluit niet uit dat de aanvrager slechts op verzoek van zijn vader heeft verzwegen dat deze wel enige betrokkenheid had bij de (mede) door de aanvrager geëxploiteerde hennepkwekerij.

Gelet op het vorenstaande wordt met het overleggen van de bij de aanvraag gevoegde stukken niet een ernstig vermoeden gewekt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1673

Zaaknummer: 24/01237

Rechters: M.J. Borgers, C.N. Dalebout en F. Posthumus

Advocaten: P. Koops

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Mocht het hof het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaren zonder de verdachte het recht te laten het laatst te spreken?

Mocht het hof het hoger beroep niet-ontvankelijk verklaren zonder de verdachte het recht te laten het laatst te spreken?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat de verdachte niet het recht is gelaten het laatst te spreken.

Het hof heeft met toepassing van artikel 283 lid 6 Sv zonder onderzoek in de zaak het door de verdachte ingestelde hoger beroep niet-ontvankelijk verklaard op de grond dat het beroep is ingesteld na het verstrijken van de daarvoor geldende wettelijke termijn.

Uit het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep blijkt niet dat aan de verdachte het recht is gelaten het laatst te spreken. Daarom moet het ervoor worden gehouden dat het in het zesde lid in samenhang met het derde lid van artikel 283 Sv gegeven voorschrift niet is nageleefd. Dat leidt tot nietigheid van het onderzoek en de naar aanleiding daarvan gedane uitspraak (vgl. HR 10 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3250).

De klacht is gegrond. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig is.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1674

Zaaknummer: 23/04273

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en R. Kuiper

Advocaten: S.F.W. van 't Hullenaar

Wetsartikelen: 283 Sv

RECHTSPRAAK

Mocht het hof de DNA-rapportage uitsluiten en heeft het toereikend gemotiveerd waarom het afwijkt van het uitdrukkelijk onderbouwd standpunt van het openbaar ministerie?

Mocht het hof de DNA-rapportage uitsluiten en heeft het toereikend gemotiveerd waarom het afwijkt van het uitdrukkelijk onderbouwd standpunt van het openbaar ministerie?

De cassatiemiddelen komen op tegen de door het hof gegeven vrijspraak van het onder 1 ten laste gelegde. Het eerste cassatiemiddel komt op tegen het oordeel van het hof dat de rapportage van het DNA-onderzoek aan het nagelvuil van de aangeefster moet worden uitgesloten van het bewijs. Het tweede cassatiemiddel klaagt dat het hof, zonder daarvoor een toereikende motivering te geven, is afgeweken van een door het openbaar ministerie naar voren gebracht uitdrukkelijk onderbouwd standpunt over de bruikbaarheid van de rapportages van het DNA-onderzoek aan het bij de aangeefster aangetroffen sperma voor het bewijs. De cassatiemiddelen lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

Aan de verdachte is onder 1 ten laste gelegd dat:

'hij op of omstreeks 09 mei 2017 te Rotterdam

door geweld en/of (een) andere feitelijkhe(i)d(en) en/of door bedreiging met geweld en/of bedreiging met (een) andere feitelijkhe(i)d(en) iemand, te weten [slachtoffer] , heeft gedwongen tot het ondergaan van handelingen die bestonden uit of mede bestonden uit het seksueel binnendringen van het lichaam, namelijk brengen en/of houden van zijn penis in de vagina van die [slachtoffer] ;

het geweld en/of (een) andere feitelijkhe(i)d(en) en/of de bedreiging met geweld en/of de bedreiging met (een) ander feitelijkhe(i)d(en) heeft/hebben bestaan uit het

- vastpakken van die [slachtoffer] bij haar kleding en/of haar haren en/of

- de woning induwen en/of op de grond gooien van die [slachtoffer] en/of
- bij de keel vastpakken en/of vasthouden van die [slachtoffer] en/of (vervolgens) (dicht)knijpen in/van de keel van die [slachtoffer] en/of
- tegen die [slachtoffer] zeggen/schreeuwen: “Ik pak jou, ik maak je af, ik schiet je.” en/of
- met kracht vastpakken van de kraag van die [slachtoffer] , tengevolge waarvan zij in ademnood komt en/of
- naar boven sleuren/slepen van die [slachtoffer] en/of
- uittrekken van de broek, althans kleding van die [slachtoffer] en/of
- tegen die [slachtoffer] roepen: “schiet op dan, ga liggen dan. Doe uit dan!”, althans woorden van gelijke aard en/of strekking.’

Het hof heeft de rapportage van het DNA-onderzoek aan het nagelvuil van de aangeefster uitgesloten van het bewijs, omdat de deskundige die dit onderzoek heeft verricht eerder het tegenonderzoek aan het bij de aangeefster aangetroffen sperma had verricht. Daaraan heeft het hof in de kern ten grondslag gelegd dat aan de wettelijke regeling van het deskundigenonderzoek ten grondslag ligt dat een deskundige objectief, onafhankelijk en onpartijdig moet zijn, dat dit uitgangspunt er zonder meer aan in de weg staat dat een persoon in een strafzaak als deskundige optreedt als hij in dezelfde strafzaak al een rol als deskundige die tegenonderzoek heeft uitgevoerd heeft vervuld, en dat deze belemmering dus ook steeds bestaat als het optreden als deskundige ziet op andersoortig onderzoek dan het onderzoek waarop het optreden als deskundige die tegenonderzoek heeft uitgevoerd, betrekking heeft. Het hof heeft daarmee een eis gesteld aan het gebruik van verslagen van deskundigen voor het bewijs die het recht niet kent. Het oordeel van het hof dat de rapportage van het DNA-onderzoek aan het nagelvuil moet worden uitgesloten van het bewijs, berust daarom op een onjuiste rechtsopvatting.

Het hof heeft de verdachte vervolgens vrijgesproken van de onder 1 ten laste gelegde verkrachting omdat – kort gezegd – het ten laste gelegde niet wettig en overtuigend kan worden bewezen op grond van het beschikbare bewijs dat resteert na de uitsluiting van het bewijs van de rapportages van de DNA-onderzoeken. Het hof is daarbij afgeweken van het in het tweede cassatiemiddel bedoelde uitdrukkelijk onderbouwde standpunt van het openbaar ministerie over de bruikbaarheid van de rapportages van het DNA-onderzoek aan het bij de aangeefster aangetroffen sperma voor het bewijs. Omdat het hof in dat verband niet meer heeft overwogen dan dat ‘de totstandkoming van de rapportages (...) nog steeds veel vragen

oproept omtrent de betrouwbaarheid van dat onderzoek', heeft het hof in strijd met artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv in onvoldoende mate de redenen opgegeven die tot afwijking van het uitdrukkelijk onderbouwde standpunt hebben geleid.

De cassatiemiddelen slagen in zoverre. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het eerste cassatiemiddel niet nodig is.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1684

Zaaknummer: 22/04081

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en F. Posthumus

Advocaten: O.J. Much

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Kon de rechtbank over het klaagschrift oordelen zonder zelf kennis te nemen van het EOB?

Kon de rechtbank over het klaagschrift oordelen zonder zelf kennis te nemen van het EOB?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat de rechtbank het klaagschrift heeft beoordeeld zonder daarbij kennis te nemen van het Europees onderzoeksbevel (EOB).

De betrokkene bij wie ter uitvoering van een EOB voorwerpen in beslag zijn genomen, kan op grond van artikel 5.4.10 lid 1 in samenhang met artikel 552a Sv een klaagschrift indienen. In deze klaagschriftprocedure staat ter beoordeling aan de rechter of zich – gelet op artikel 5.4.3, 5.4.4 en 5.4.6 Sv – een grond voordoet voor het weigeren van de erkenning of de uitvoering van het EOB, dan wel voor uitstel van de erkenning of de uitvoering van het EOB. Daarnaast kan de rechter in voorkomende gevallen ook beoordelen of de bevoegdheid waarmee uitvoering is gegeven aan het EOB rechtmatig is toegepast, waarbij de rechter zich moet beperken tot een onderzoek naar de formaliteiten waaraan de inbeslagneming moet voldoen. Verder staat in de klaagschriftprocedure ter beoordeling of de in beslag genomen voorwerpen het bewijsmateriaal betreffen waarop het EOB betrekking heeft en dat de uitvaardigende autoriteit met dat bevel beoogt te verkrijgen. (Vgl. HR 21 december 2021, ECLI:NL:HR:2021:1940, r.o. 4.2.2 en 4.2.3.)

De Hoge Raad is in zijn beschikking van 22 april 2022, ECLI:NL:HR:2022:653 ingegaan op de geheimhouding die wordt voorgeschreven door Richtlijn 2014/41/EU van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende het Europees onderzoeksbevel in strafzaken (*PbEU* 2014, L 130/1; hierna: Richtlijn 2014/41/EU). In deze beschikking heeft de Hoge Raad onder meer overwogen:

‘2.4.2 Uitgangspunt van artikel 19 Richtlijn 2014/41/EU is dat de lidstaten de nodige maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de betrokken autoriteiten bij de tenuitvoerlegging van een EOB de geheimhouding van het onderzoek voldoende in acht nemen, en dat de uitvoerende autoriteit de geheimhouding van de feiten en de inhoud van het EOB garandeert. Om die geheimhouding hoeft, zo volgt ook uit de (...) wetsgeschiedenis, niet

expliciet door de uitvaardigende autoriteit te worden gevraagd. Tenzij uit het EOB of anderszins blijkt dat de uitvaardigende autoriteit de nakoming van de verplichting tot geheimhouding niet nodig acht, geldt deze verplichting ook in gevallen waarin na een kennisgeving als bedoeld in artikel 5.4.10 lid 1 Sv op grond van artikel 552a Sv een klaagschrift is ingediend.

2.4.3 De verplichting tot geheimhouding staat er niet aan in de weg dat het openbaar ministerie op grond van artikel 23 lid 5 Sv alle stukken die op de zaak betrekking hebben, moet overleggen en dat de raadkamer die over het klaagschrift moet oordelen van die stukken kennisneemt. De raadkamer moet deze stukken immers in de beoordeling van het klaagschrift betrekken. De verplichting tot geheimhouding zal doorgaans grond geven voor het oordeel dat het belang van het onderzoek ernstig wordt geschaad als de betrokkene en/of zijn raadsman kennis kunnen nemen van het EOB en de stukken waaruit de inhoud van het EOB blijkt. In dat geval onthoudt de raadkamer hun die kennisneming op grond van artikel 23 lid 6 Sv.

2.4.4 In de rolbeslissing van de Hoge Raad van 7 juli 2020, ECLI:NL:HR:2020:1227 is, in verband met de toepassing van artikel 23 lid 6 Sv, overwogen dat het belang van een effectieve rechtsbescherming van de betrokkene kan meebrengen dat het openbaar ministerie eerst aan de uitvaardigende autoriteit de vraag voorlegt of er concrete bezwaren bestaan tegen kennisneming door de betrokkene van een bepaald stuk. Een dergelijk geval kan zich voordoen als (i) de kennisneming van en een eventuele reactie op een specifiek onderdeel van het EOB of een bepaald bij het EOB behorend stuk van bijzonder belang is voor de (...) beoordeling van het klaagschrift door de rechter, en (ii) er aanleiding bestaat te vermoeden dat de belangen van de uitvaardigende staat niet zullen worden geschaad als de kennisneming van de betreffende informatie aan de betrokkene zou worden toegestaan. In zo'n geval legt, alvorens de rechtbank beslist over de kennisneming van het stuk, het openbaar ministerie – al dan niet op grond van een daartoe krachtens artikel 23 lid 1 Sv door de raadkamer gegeven bevel – de hiervoor bedoelde vraag voor aan de uitvaardigende autoriteit. Als daarop blijkt dat de uitvaardigende staat geen bezwaren heeft tegen die kennisneming, blijft toepassing van artikel 23 lid 6 Sv in zoverre achterwege.

2.4.5 Bij de behandeling van het klaagschrift dat is ingediend op grond van artikel 5.4.10 lid 1 in verbinding met artikel 552a Sv, kan de betrokkene aan de raadkamer het verzoek doen op grond van artikel 23 lid 1 Sv het openbaar ministerie op te dragen aan de uitvaardigende autoriteit de vraag voor te leggen of er bezwaren bestaan tegen kennisneming door de betrokkene van een bepaald stuk, en de behandeling van het klaagschrift aan te houden totdat die navraag is gedaan. Als zo'n verzoek wordt gedaan, beoordeelt de raadkamer – mede op grond van de stukken waarvan de raadkamer kennisneemt – of daartoe de noodzaak bestaat. De rechter is niet gehouden de beslissing op het verzoek te motiveren als de verplichting tot

geheimhouding jegens de uitvaardigende staat zich daartegen verzet.’

Uit de overwegingen van de rechtbank volgt dat het openbaar ministerie het EOB niet aan de rechtbank heeft overgelegd, maar dat de officier van justitie heeft volstaan met het in grote lijnen schetsen van de inhoud van het EOB ten behoeve van de beoordeling van het klaagschrift door de rechtbank. De rechtbank heeft het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak, dat erop was gericht dat de officier van justitie alle stukken die betrekking hebben op de zaak zou overleggen en dat de rechtbank daarvan kennis zou nemen, afgewezen, omdat naar het oordeel van de rechtbank – nu de officier van justitie bekend is met het uitgevaardigde EOB – van het bestaan van het EOB moet worden uitgegaan. Vervolgens heeft de rechtbank over het klaagschrift geoordeeld zonder zelf kennis te nemen van het EOB. Uit wat eerder is overwogen volgt echter dat de verplichting tot geheimhouding zich niet uitstrekt tot de rechter die over het klaagschrift moet oordelen. Die rechter moet dat stuk immers in de beoordeling van het klaagschrift betrekken. Het kennelijke oordeel van de rechtbank dat de raadkamer zonder kennisneming van het EOB over het klaagschrift kon oordelen, is dus niet begrijpelijk.

Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, slaagt het.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1685

Zaaknummer: 24/01251

Rechters: M.J. Borgers, T. Kooijmans en F. Posthumus

Advocaten: L.E.G. van der Hut

Wetsartikelen: 23 Sv, 552a Sv en 5:4:10 Sv

RECHTSPRAAK

Mocht het hof oordelen dat de veiligheid van anderen, dan wel de algemene veiligheid van personen de oplegging van de tbs-maatregel eist?

Mocht het hof oordelen dat de veiligheid van anderen, dan wel de algemene veiligheid van personen de oplegging van de tbs-maatregel eist?

Wenk

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de veiligheid van anderen, dan wel de algemene veiligheid van personen het opleggen van de maatregel van terbeschikkingstelling eist.

Artikel 37a lid 1 Sr houdt, naast andere voorwaarden, in dat de rechter alleen kan gelasten dat de verdachte ter beschikking kan worden gesteld als de veiligheid van anderen, dan wel de algemene veiligheid van personen of goederen dat eist.

De nota naar aanleiding van het eindverslag bij het wetsontwerp dat heeft geleid tot invoering van de Wet van 19 november 1986 (*Stb.* 1986, 587) 'Wet herziening TBR', houdt onder meer in:

'De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen zich voorts af of niet ook het criterium «algemene veiligheid van personen» nog eens diende te worden overdacht. Zij zouden zich kunnen voorstellen dat sprake zou moeten zijn van bedreiging van leven of lijf van personen. Wij menen dat het begrip «veiligheid van personen» zowel op het lichamelijk (leven en lijf), als op het psychiatrisch functioneren betrekking heeft. Bepaalde zedendelicten kunnen een ernstige bedreiging voor de geestelijke gezondheid van het slachtoffer met zich brengen. De veiligheid kan derhalve niet uitsluitend in somatische zin worden opgevat.'

(*Kamerstukken II* 1982/83, 11932, nr. 10, p. 5.)

Het hof heeft bij zijn oordeel dat de veiligheid van anderen, dan wel de algemene veiligheid van personen het opleggen van de maatregel van terbeschikkingstelling aan de verdachte eist,

tot uitgangspunt genomen dat onder gevaar voor 'de veiligheid van anderen dan wel de algemene veiligheid van personen' als bedoeld in artikel 37a lid 1 Sr ook moet worden begrepen gevaar voor psychische schade van een of meer anderen. Dat oordeel is, mede gelet op de wetsgeschiedenis, juist. Het oordeel van het hof is ook niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt.

De redactie, november 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1671

Zaaknummer: 23/02430

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en F. Posthumus

Advocaten: J.C.H. Pronk

Wetsartikelen: 37a Sr

RECHTSPRAAK

Cassatie in belang der wet.

Cassatie in belang der wet.

Wenk

Deze zaak gaat over de beoordeling van een bezwaarschrift van een veroordeelde tegen het bepalen en het verwerken van haar DNA-profiel. Meer in het bijzonder gaat het om de uitleg van het gezichtspunt 'de aard van het misdrijf', als bedoeld in artikel 2 lid 1 aanhef en onder b van de Wet DNA-onderzoek bij veroordeelden (hierna ook: de Wet). De aanleiding voor de vordering van de procureur-generaal is erin gelegen dat door rechtbanken geen eenduidige uitleg aan dit gezichtspunt wordt gegeven.

De vordering tot cassatie in het belang van de wet heeft betrekking op een zaak waarin aan de veroordeelde een strafbeschikking is opgelegd voor het plegen van valsheid in geschrift. De veroordeelde heeft tegen het bepalen en verwerken van haar DNA-profiel een bezwaarschrift ingediend bij de rechtbank. Zij voert daarin onder meer aan dat valsheid in geschrift in de memorie van toelichting bij de Wet uitdrukkelijk is genoemd als misdrijf waarvoor geldt dat vanwege de aard van dat misdrijf DNA-onderzoek niet of nauwelijks een rol van betekenis kan spelen. De rechtbank heeft dit bezwaarschrift ongegrond verklaard.

In artikel 1 lid 1 aanhef en onder c van de Wet is bepaald dat onder een veroordeelde onder meer wordt verstaan een persoon die is veroordeeld tot een straf als bedoeld in artikel 9 lid 1 onder a onderdeel 1° of 3° van het Wetboek van Strafrecht (te weten: tot een gevangenisstraf of een taakstraf). In artikel 1 lid 2 van de Wet is bepaald dat een persoon aan wie bij onherroepelijke strafbeschikking een taakstraf is opgelegd voor de toepassing van deze wet wordt gelijkgesteld met een veroordeelde als hiervoor bedoeld. Uit artikel 7 van de Wet volgt dat de veroordeelde tegen het bepalen en verwerken van zijn DNA-profiel een bezwaarschrift kan indienen bij de rechtbank die in eerste aanleg vonnis heeft gewezen, dan wel de rechtbank in het arrondissement waar tegen de strafbeschikking verzet had kunnen worden gedaan. De rechtbank beoordeelt dit bezwaarschrift overeenkomstig artikel 2 lid 1 van de Wet.

De geschiedenis van de totstandkoming van de Wet houdt onder meer in:

- de memorie van toelichting:

‘Het onderhavige wetsvoorstel vereist voor DNA-onderzoek bij veroordeelden een veroordeling wegens een misdrijf als omschreven in artikel 67, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering. De veroordeling vormt de grondslag van het DNA-onderzoek. Bij DNA-onderzoek bij veroordeelden ontbreekt het directe onderzoeksbelang, maar daar staat tegenover dat het vereiste van een ernstige verdenking is verzwaard tot het vereiste van een veroordeling door de strafrechter. Van de personen op wie het DNA-onderzoek zich richt, staat blijkens hun veroordeling vast dat zij in staat zijn geweest een ernstig misdrijf te plegen. De zwaarte van dit misdrijf kan naar het oordeel van de regering rechtvaardigen dat, voorzover dat nog niet was gebeurd, het DNA-profiel van de veroordeelde wordt bepaald en verwerkt, teneinde bij te dragen aan de opsporing, vervolging en berechting van reeds gepleegde en eventuele toekomstige strafbare feiten van de veroordeelde, en om hem zo mogelijk ervan te weerhouden opnieuw strafbare feiten te plegen.

(...)

Er zijn misdrijven waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten waarbij DNA-onderzoek niet of nauwelijks een rol van betekenis kan spelen, zoals bijvoorbeeld meened of valsheid in geschrift. Bij deze feiten zal ook in het voorbereidend onderzoek geen celmateriaal voor DNA-onderzoek worden afgenomen vanwege het vereiste belang van het onderzoek. Ook in het kader van het onderhavige wetsvoorstel ligt daarom een inperking in de rede. Deze inperking houdt in dat ingevolge artikel 2, eerste lid, onder b, geen DNA-onderzoek zal plaatsvinden indien redelijkerwijs aannemelijk is dat het bepalen en verwerken van het DNA-profiel van de veroordeelde niet van betekenis zal kunnen zijn voor de voorkoming, opsporing, vervolging en berechting van strafbare feiten van de veroordeelde.

(...)

In het systeem van het onderhavige wetsvoorstel wordt als regel bij iedere veroordeelde als bedoeld in artikel 2, eerste lid, aanhef, celmateriaal afgenomen voor DNA-onderzoek voorzover dat in het voorbereidend onderzoek nog niet heeft plaatsgevonden. Op deze regel bestaan twee soorten uitzonderingen, die in het systeem van dit wetsvoorstel beide vallen onder de in artikel 2, eerste lid, onder b, neergelegde bepaling dat DNA-onderzoek achterwege blijft indien redelijkerwijs aannemelijk is dat het bepalen en verwerken van het DNA-profiel van de veroordeelde niet van betekenis zal kunnen zijn voor de voorkoming, opsporing, vervolging en berechting van strafbare feiten van de veroordeelde. De eerste uitzondering is in de vorige paragraaf reeds aan de orde gekomen en houdt in dat DNA-onderzoek achterwege blijft bij veroordeelden wegens misdrijven voor de opheldering waarvan DNA-onderzoek niet

van betekenis kan zijn. Deze uitzondering correspondeert met het vereiste van het belang van het onderzoek in het voorbereidend onderzoek. De tweede uitzondering doet zich voor in het geval dat ondanks dat sprake is van een veroordeling wegens een relevant misdrijf, DNA-onderzoek niet kan worden gerechtvaardigd. (...)

De uitzonderingsmogelijkheid van artikel 2, eerste lid, onder b, is mede aangebracht met het oog op artikel 8, tweede lid, van het EVRM, dat eist dat inbreuken op de onaantastbaarheid van het lichaam en op de persoonlijke levenssfeer noodzakelijk zijn in een democratische samenleving. Het recht om bij de rechtbank een bezwaarschrift in te dienen kan in dit verband worden gezien als waarborg voor proportionele toepassing van het DNA-onderzoek bij veroordeelden.'

(Kamerstukken II 2002/03, 28685, nr. 3, p. 2, 10-12.)

- de nota naar aanleiding van het verslag:

'Wat de leden van de GroenLinks-fractie en de regering verdeelt, is of alle misdrijven als omschreven in artikel 67, eerste lid, Sv als ernstige misdrijven kunnen worden aangemerkt. De regering is van oordeel dat dit inderdaad het geval is en sluit daarmee aan bij de sinds jaar en dag gangbare, in het Wetboek van Strafvordering vastgelegde onderscheiding van strafbare feiten in meer en minder ernstige. Hieraan is onder andere de toelaatbaarheid van de zwaardere dwangmiddelen afhankelijk gesteld. Deze onderscheiding behelst vanzelfsprekend een ernstoordeel in abstracto.

(...)

Uit de weergegeven vragen zou kunnen worden afgeleid dat de leden van de fractie van GroenLinks de lijn die in het wetsvoorstel is neergelegd, waarbij de ernst van de misdrijven in abstracto uit de wet wordt afgeleid, afwijzen. Het feit dat diefstal, verduistering en schuldheiling misdrijven zijn waarvoor voorlopige hechtenis mogelijk is, betekent dat bij personen die wegens deze misdrijven zijn veroordeeld, in beginsel DNA-onderzoek plaatsvindt. Het wetsvoorstel voorziet evenwel in een uitzonderingsmogelijkheid voor het geval dat redelijkerwijs aannemelijk is dat het bepalen en verwerken van het DNA-profiel van de veroordeelde niet van betekenis zal kunnen zijn voor de voorkoming, opsporing, vervolging en berechting van strafbare feiten van de veroordeelde (artikel 2, eerste lid, onder b). Zoals is aangegeven in de memorie van toelichting, gaat onder deze uitzondering onder meer het geval schuil dat de betrokkene is veroordeeld wegens een misdrijf voor de opheldering waarvan DNA-onderzoek in zijn algemeenheid niet van betekenis zal kunnen zijn.

Bij sommige misdrijven wordt namelijk doorgaans geen celmateriaal achtergelaten. In de

memorie van toelichting zijn in dit verband meined en valsheid in geschrift genoemd; de door de leden van de GroenLinks-fractie genoemde schuldheiling en verduistering kunnen daaraan worden toegevoegd. Ook al zou de veroordeelde in de toekomst opnieuw deze misdrijven plegen, dan zou een van de veroordeelde opgeslagen DNA-profiel niet kunnen bijdragen aan de opheldering daarvan. Er zal immers geen vergelijking met het DNA-profiel van een spoor kunnen plaatsvinden. Bij deze misdrijven wordt ook in het voorbereidend onderzoek om dezelfde reden doorgaans geen celmateriaal voor DNA-onderzoek van verdachten afgenomen, omdat dat niet in het belang van het onderzoek is.

Het voorgaande neemt niet weg dat het, ook indien betrokkene is veroordeeld wegens een van de zojuist genoemde misdrijven waarbij doorgaans geen celmateriaal wordt achtergelaten, denkbaar is dat bij hem toch DNA-onderzoek plaatsvindt, omdat hij in het verleden ook andere soorten misdrijven heeft gepleegd waarbij doorgaans wel celmateriaal achterblijft.

De uitzonderingsmogelijkheid van artikel 2, eerste lid, onder b, vraagt immers om een beoordeling van de relevantie van DNA-onderzoek voor de voorkoming, opsporing, vervolging en berechting van strafbare feiten van de veroordeelde. DNA-onderzoek kan bijvoorbeeld relevant zijn indien een persoon die wegens verduistering is veroordeeld, in het verleden diefstallen heeft gepleegd.

(...)

Zoals in paragraaf 5.3 van de memorie van toelichting is aangegeven, gaan achter de bepaling van artikel 2, eerste lid, onder b, twee uitzonderingen schuil. De eerste hangt vooral samen met de aard van het feit waarvoor is veroordeeld en is hierboven in paragraaf 5.2, in antwoord op vragen van GroenLinks, reeds uitvoerig aan de orde gekomen. De tweede uitzondering hangt samen met de persoon van de veroordeelde en ziet op de situatie dat DNA-onderzoek niet kan worden gerechtvaardigd, ondanks dat sprake is van veroordeling wegens een misdrijf voor de opheldering waarvan DNA-onderzoek in het algemeen relevant kan zijn. In de memorie van toelichting zijn voorbeelden gegeven waaruit blijkt dat deze tweede uitzondering slechts een beperkte reikwijdte heeft. Gelet hierop is de regering van oordeel dat de bepaling van artikel 2, eerste lid, onder b, niet té open is.'

(Kamerstukken II 2002/03, 28685, nr. 5, p. 14-17.)

- de memorie van antwoord:

'De toetsingscriteria van artikel 2, eerste lid, onder b, vereisen altijd een objectief waardeerbare omstandigheid. Het kan gaan om de omstandigheid dat de veroordeelde een misdrijf heeft gepleegd voor de opsporing waarvan DNA-onderzoek niet van betekenis is, dan

wel om de bijzondere omstandigheden waaronder de veroordeelde het misdrijf heeft gepleegd. De criteria houden in dat van DNA-onderzoek wordt afgezien indien, gelet op deze objectief waardeerbare omstandigheid of omstandigheden, redelijkerwijs aannemelijk is dat het bepalen en verwerken van het DNA-profiel niet van belang is voor de voorkoming, opsporing, vervolging en berechting van strafbare feiten van de veroordeelde. Het gaat er om dat niet aannemelijk is dat de veroordeelde eerder reeds een misdrijf heeft gepleegd dat met behulp van DNA-onderzoek kan worden opgelost, dan wel later nogmaals zo'n misdrijf zal plegen. Dit betekent dat bij de veroordeelde die is veroordeeld voor een misdrijf als valsheid in geschrifte, waarbij DNA-onderzoek doorgaans geen functie heeft, maar die in het verleden ook andere soorten misdrijven heeft gepleegd waarbij DNA-onderzoek wel een functie heeft, toch DNA-onderzoek plaatsvindt. Artikel 2, eerste lid, onder b, vraagt namelijk om een beoordeling van de relevantie van DNA-onderzoek voor de voorkoming, opsporing, vervolging en berechting van misdrijven van deze veroordeelde. Indien er omstandigheden zijn die aannemelijk maken dat de veroordeelde zal recidiveren in een ander soort misdrijf waarvoor DNA-onderzoek wel van belang is, dan zal de officier van justitie op grond van artikel 2, eerste lid, besluiten hem een DNA-onderzoek te laten ondergaan.'

(Kamerstukken I 2003/04, 28685, C, p. 9.)

De cassatiemiddelen klagen dat de rechtbank een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de in artikel 2 lid 1 aanhef en onder b van de Wet DNA-onderzoek bij veroordeelden genoemde grond om het bevel dat van een veroordeelde celmateriaal wordt afgenomen ten behoeve van het bepalen en verwerken van zijn DNA-profiel, achterwege te laten.

De Wet strekt ertoe gepleegde en eventuele toekomstige strafbare feiten van de veroordeelde op efficiënte wijze op te sporen, en veroordeelden te weerhouden van het plegen van nieuwe strafbare feiten. Het uitgangspunt van de wettelijke regeling is – zo volgt uit de onder 5.3 weergegeven wetsgeschiedenis en de redactie van artikel 2 lid 1 van de Wet – dat bij iedere veroordeelde als bedoeld in artikel 2 lid 1 van de Wet, celmateriaal wordt afgenomen ten behoeve van het bepalen en verwerken van zijn DNA-profiel. De officier van justitie is verplicht een daartoe strekkend bevel te geven. Alleen in de in artikel 2 lid 1 aanhef en onder a en b van de Wet genoemde gevallen kan dit bevel achterwege worden gelaten. Voor een verdere belangenafweging is in het systeem van de Wet geen plaats. (Vgl. HR 13 mei 2008, ECLI:NL:HR:2008:BC8234, r.o. 4.3.)

Op grond van artikel 2 lid 1 aanhef en onder b van de Wet wordt het bevel dat van een veroordeelde celmateriaal wordt afgenomen ten behoeve van het bepalen en verwerken van zijn DNA-profiel, achterwege gelaten als redelijkerwijs aannemelijk is dat het bepalen en het verwerken van het DNA-profiel van de veroordeelde niet van betekenis zal kunnen zijn voor

de voorkoming, opsporing, vervolging en berechting van strafbare feiten van de veroordeelde. Bij de beoordeling of deze uitzonderingsgrond zich voordoet, mag uitsluitend acht worden geslagen op (i) de aard van het misdrijf, en (ii) de bijzondere omstandigheden waaronder het misdrijf is gepleegd.

De aard van het misdrijf kan aanleiding geven om het bevel dat van een veroordeelde celmateriaal wordt afgenomen ten behoeve van het bepalen en verwerken van zijn DNA-profiel, achterwege te laten, als het gaat om een type misdrijf waarbij DNA-onderzoek geen bijdrage kan leveren aan de opsporing (vgl. HR 13 mei 2008, ECLI:NL:HR:2008:BC8234, r.o. 4.4). Volgens de wetsgeschiedenis zal daarvan sprake zijn bij een misdrijf waarbij doorgaans geen celmateriaal wordt achtergelaten. Het bepalen en verwerken van het DNA-profiel van de veroordeelde is dan namelijk niet van betekenis als de veroordeelde in de toekomst opnieuw zo'n zelfde misdrijf zal plegen. In de wetsgeschiedenis zijn enkele voorbeelden genoemd van misdrijven waarvan toentertijd werd aangenomen dat bij het begaan daarvan doorgaans geen celmateriaal wordt achtergelaten (meineed, valsheid in geschrift, schuldheiling en verduistering).

Uit deze wetsgeschiedenis moet worden afgeleid dat het er niet om gaat of, gelet op de manier waarop de veroordeelde het concreet door hem gepleegde delict heeft uitgevoerd, celmateriaal is aangetroffen of had kunnen worden aangetroffen. Bepalend is of sprake is van een type misdrijf waarvoor in het algemeen moet worden aangenomen dat bij de opsporing daarvan DNA-onderzoek niet of slechts bij hoge uitzondering een rol kan spelen. In dit opzicht kan men spreken van een abstracte beoordeling. Daarbij is van belang dat de voorbeelden die in de wetsgeschiedenis zijn genoemd, moeten worden gezien tegen de achtergrond van de stand van de techniek ten tijde van de totstandkoming van de Wet. Bij de toepassing van artikel 2 lid 1 aanhef en onder b van de Wet moet echter telkens worden uitgegaan van de mogelijkheden die de hedendaagse opsporingstechnieken bieden. Aan de in de wetsgeschiedenis gegeven voorbeelden komt daarom in mindere mate betekenis meer toe.

Voor de beoordeling of de uitzonderingsgrond van artikel 2 lid 1 aanhef en onder b van de Wet zich voordoet is niet uitsluitend het misdrijf van belang waarop de veroordeling die aanleiding geeft tot het bevel dat celmateriaal wordt afgenomen, betrekking heeft. Zoals ook uit de wetsgeschiedenis naar voren komt kunnen ook andere misdrijven die de veroordeelde eerder heeft begaan en waarvoor deze onherroepelijk is veroordeeld in ogenschouw worden genomen, als voor die misdrijven geldt dat DNA-onderzoek in het algemeen een bijdrage kan leveren aan de opsporing daarvan. Bij de toepassing van artikel 2 lid 1 aanhef en onder b van de Wet gaat het er immers om of het bepalen en het verwerken van het DNA-profiel al dan niet van betekenis zal kunnen zijn voor het voorkomen dat de veroordeelde opnieuw strafbare feiten begaat, en het opsporen, vervolgen en berechten van al gepleegde en eventueel

toekomstige strafbare feiten van de veroordeelde, waarbij het niet hoeft te gaan om feiten die gelijksoortig zijn aan het misdrijf waarop de veroordeling betrekking heeft.

Uit wat hiervoor is overwogen over de uitzonderingsgrond van artikel 2 lid 1 aanhef en onder b van de Wet, volgt dat 'de aard van het misdrijf' slechts hoogst zelden met zich brengt dat het bepalen en verwerken van het DNA-profiel niet van betekenis zal kunnen zijn voor de voorkoming, opsporing, vervolging en berechting van strafbare feiten van de veroordeelde.

Wat betreft het in die bepaling opgenomen gezichtspunt van 'de bijzondere omstandigheden waaronder het misdrijf is gepleegd' is nog het volgende van belang. Dat gezichtspunt hangt samen met de persoon van de veroordeelde, waarbij onder meer relevant is of de veroordeelde ten tijde van het plegen van het feit minderjarig was. Het gaat daarbij om de situatie dat, ondanks een veroordeling wegens een misdrijf als bedoeld in artikel 2 lid 1 van de Wet, in de gegeven omstandigheden een DNA-onderzoek niet kan worden gerechtvaardigd. (Vgl. HR 7 april 2020, ECLI:NL:HR:2020:626, r.o. 6.2 en 6.3). Dit gezichtspunt biedt in uitzonderlijke situaties de ruimte om, vanwege de bijzondere omstandigheden van het concrete geval, af te wijken van het algemeen geldende uitgangspunt dat celmateriaal wordt afgenomen bij iedere veroordeelde als bedoeld in artikel 1 van de Wet. Die beoordelingsruimte – voor de in artikel 2 van de Wet bedoelde officier van justitie en voor de rechter in de bezwaarschriftprocedure als bedoeld in artikel van de 7 Wet – is mede van belang in verband met de verenigbaarheid van de afname van celmateriaal en het bepalen en verwerken van DNA-profielen van de veroordeelde met de, in de vordering van de procureur-generaal onder 8 en 9 vermelde, Europese regelgeving en rechtspraak.

De overwegingen van de rechtbank houden onder meer in dat de beoordeling of vanwege 'de aard van het misdrijf' het bevel dat van een veroordeelde celmateriaal wordt afgenomen ten behoeve van het bepalen en verwerken van zijn DNA-profiel, achterwege moet worden gelaten, 'een toets in abstracto' betreft. Daarmee heeft de rechtbank tot uitdrukking gebracht dat voor het achterwege laten van dat bevel grond bestaat als de veroordeling betrekking heeft op een misdrijf waarvoor in zijn algemeenheid geldt dat DNA-onderzoek geen bijdrage kan leveren aan de opsporing. Daarbij is dus niet van belang of DNA-onderzoek een rol heeft gespeeld bij het concrete misdrijf waarop de veroordeling ziet. De rechtbank heeft verder in haar overwegingen betrokken dat bij deze beoordeling moet worden uitgegaan van de mogelijkheden die de hedendaagse opsporingstechnieken bieden. De rechtbank is met dit beoordelingskader uitgegaan van een juiste rechtsopvatting.

De cassatiemiddelen falen.

De redactie, november 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1694

Zaaknummer: 23/03507

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en F. Posthumus

Wetsartikelen: 78 RO

RECHTSPRAAK

Heeft de verdachte afstand gedaan van de bevoegdheid om verzet in te stellen tegen de strafbeschikking doordat de strafbeschikking is voldaan door een bewindvoerder?

Heeft de verdachte afstand gedaan van de bevoegdheid om verzet in te stellen tegen de strafbeschikking doordat de strafbeschikking is voldaan door een bewindvoerder?

Wenk

Het cassatiemiddel komt op tegen het oordeel van het hof dat het tegen de strafbeschikking gedane verzet niet-ontvankelijk is.

De geschiedenis van de totstandkoming van de Wet van 7 juli 2006 tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten in verband met de buitengerechtelijke afdoening van strafbare feiten (*Stb.* 2006, 330) houdt onder meer in:

‘Het voorgestelde artikel 257e, eerste lid, Sv leidt uit voldoening aan (de straffen, maatregelen en aanwijzingen van) de strafbeschikking af, dat afstand wordt gedaan van het recht, verzet aan te wenden. Uit de omstandigheid dat aan de strafbeschikking wordt voldaan mag immers door de bank genomen worden afgeleid dat de verdachte zich daarbij neerlegt.

(...)

Daarnaast maakt de constructie van de strafbeschikking het mogelijk om ook rechtsgeldig afstand te doen van het recht, verzet te doen tegen een strafbeschikking zonder dat daar onmiddellijk aan wordt voldaan. Die mogelijkheid dient evenwel, mede gelet op artikel 6 EVRM, van waarborgen te worden voorzien. Verzekerd dient te zijn dat de verdachte de implicaties van zijn beslissing overziet. Indien de verdachte vrijwillig aan de strafbeschikking voldoet, mag worden aangenomen dat dit het geval is.’

(*Kamerstukken II 2004/2005, 29 849, nr. 3, p. 43.*)

In artikel 257e lid 1 derde volzin Sv is bepaald dat verzet niet kan worden gedaan als de verdachte afstand heeft gedaan van de bevoegdheid daartoe door vrijwillig aan de strafbeschikking te voldoen. Volgens de hierboven weergegeven wetsgeschiedenis mag uit de omstandigheid dat aan de strafbeschikking wordt voldaan, in het algemeen worden afgeleid dat de verdachte vrijwillig aan de strafbeschikking heeft voldaan. Als echter door of namens de verdachte gemotiveerd wordt aangevoerd dat in de concrete omstandigheden van het geval het voldoen aan de strafbeschikking niet vrijwillig was, moet de rechter onderzoeken of sprake was van vrijwilligheid en moet hij van dat onderzoek blijk geven in de uitspraak.

Het hof heeft – onder verwijzing naar het standpunt van de advocaat-generaal in hoger beroep – het tegen de strafbeschikking gedane verzet niet-ontvankelijk verklaard. Die beslissing berust op het kennelijke oordeel van het hof dat de verdachte met de betaling van het sanctiebedrag vrijwillig aan de strafbeschikking heeft voldaan. Het hof heeft dat oordeel echter ontoereikend gemotiveerd, nu namens de verdachte gemotiveerd is aangevoerd dat vanwege zijn onderbewindstelling geen sprake was van vrijwillige voldoening door de verdachte aan de strafbeschikking, en het hof geen blijk heeft gegeven van het hierboven bedoelde onderzoek.

Het cassatiemiddel slaagt.

De redactie, november 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1677

Zaaknummer: 22/02159

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijter en F. Posthumus

Advocaten: S.F.W. van 't Hullenaar

Wetsartikelen: 257e Sv